

PLAÇA D'ALFONSO COMÍN, 1-4 / CARRER DE ROMÀ MACAYA, 25-26

DISTRICTE DE GRÀCIA / SARRIÀ-SANT GERVASI

Barcelona, Barcelonès

Del 17 de maig al 14 de juny de 2019

Expedient Generalitat de Catalunya: 470 K121 NB 2019-1-23805

Codi: 060/19

Pau Gómez Aramburu

Mataró, 13 d'agost de 2019

Intervenció arqueològica

Plaça d'Alfons Comín, 1-4/ Carrer de Romà Macaya 25-26 (codi 060/19)
Barcelona, Barcelonès

SUMARI

1.	SITUACIÓ.....	4
2.	CONTEXT GEOFÍSIC	4
3.	CONTEXT HISTÒRIC	4
4.	ANTECEDENTS ARQUEOLÒGICS.....	5
5.	MOTIVACIÓ	6
6.	OBJECTIUS	7
7.	FONAMENTS DE DRET	7
8.	METODOLOGIA.....	7
9.	TREBALLS REALITZATS	7
10.	RESULTATS DE LA INTERVENCIÓ	8
11.	CONCLUSIONS	8
12.	BIBLIOGRAFIA.....	9

ANNEX 1. RESOLUCIONS GENERALITAT DE CATALUNYA

ANNEX 2. DOCUMENTACIÓ FOTOGRÀFICA

ANNEX 3. UNITATS ESTRATIGRÀFIQUES

ANNEX 4. DOCUMENTACIÓ PLANIMÈTRICA

Intervenció arqueològica

Plaça d'Alfons Comín, 1-4/ Carrer de Romà Macaya 25-26 (codi 060/19)
Barcelona, Barcelonès

FITXA TÈCNICA

Lloc de la intervenció	Plaça d'Alfons Comín, 1-4/ Carrer de Romà Macaya 25-26.
Població i comarca	Barcelona, Barcelonès
Jaciment/s arqueològic/s	Can Gomis
Coordenades UTM (ETRS89)	X: 427924.1 / Y: 4585080.5 / Z: 151,28
Promoció	AGBAR. Societat General d'Aigües de Barcelona SA
Execució de l'obra	ACSA
Execució intervenció	ANTEQUEM, SL
Direcció tècnica	Pau Gómez Aramburu
Tipus d'intervenció	Preventiva
Activitat autoritzada	Control i excavació
Expedient	470 K121 NB 2019-1-23805
Codi Servei d'Arqueologia de Barcelona	060/19
Dates autoritzades	Del 17 de maig al 14 de juny del 2019
Resum	En motiu de la construcció d'una rasa per a la instal·lació d'una nova canonada d'aigua a la plaça d'Alfonso Comín, 1-4 i al carrer de Romà Macaya, 25-26, al districte de Gràcia i Sarrià-Sant Gervasi, s'ha dut a terme una intervenció arqueològica de caràcter preventiu, atès que a prop d'aquest espai es va realitzar la documentació d'elements arqueològics d'època romana com són un seguit de murs i paviments i algun enterrament infantil en tègula. Tot i això, només hem pogut documentar part d'un mur d'època moderna o contemporània.
Paraules clau	Mur Època moderna

Intervenció arqueològica

Plaça d'Alfons Comín, 1-4/ Carrer de Romà Macaya 25-26 (codi 060/19)
Barcelona, Barcelonès

1. SITUACIÓ

La intervenció arqueològica s'ha dut a terme al subsòl de la via pública entre els núm. 1-4 de la plaça d'Alfonso Comín i els núm. 25-26 del carrer de Romà Macaya, districte de Gràcia i Sarrià-Sant Gervasi.

2. CONTEXT GEOFÍSIC

La comarca del Barcelonès abraça una superfície de 144,72 Km² i té com a límits el mar Mediterrani, la serralada Litoral o de Marina i els deltes del Llobregat i del Besòs. La comarca limita al nord amb les comarques del Vallès Occidental i Vallès Oriental; a l'est amb el Maresme i el Mediterrani i al sud i l'oest amb el Baix Llobregat. Barcelona és la ciutat que ocupa la majoria de terreny, el seu municipi situat en una plana que presenta uns 5 km d'amplada

El seu relleu físic pertany a tres unitats: la Serralada Litoral, el pla de Barcelona i els deltes del Llobregat i del Besòs.

La Serralada Litoral presenta una cadena contínua de formes arrodonides amb una altitud que oscil·la entre 300 i 500 metres i que en aquest punt rep el nom de serra de Collserola. Presenta com a característiques la seva constitució formada per un sòcol granític, molt descompost per l'acció natural i sobre el qual hi ha dipositada una cobertora d'esquistos del Silurià inferior, en part metamòrfics; esquistos ampelítics i calcaris del Silurà superior i del Devonià, i esquistos arenosos, gresos i conglomerats del Carbonífer.

Aquesta serralada presenta una falla d'orientació nord-est sud-oest que la separa d'una sèrie de turons, Monterols, el Puget, can Muntaner, turó de Falcó, el Carmel, turó de la Rovira, de la Peira, així com un petit corredor que s'obre d'Horta a Sarrià, excavat en el granit descompost, situant-se en el punt més alt del coll de Penitents o dels Quatre Camins, que separa les conques d'Horta i de Sarrià.

El pla de Barcelona està format per un replà superior, constituït per un basament d'argiles grogues pliocèniques, amb alguns nivells de sorres i aqüífers. Sobre el sòcol pliocènic es superposen uns dipòsits cíclics formats per argiles roges a la base seguides de llims grocs i una crosta calcària a la part superior, que corresponen a diferents intervals de les oscil·lacions climàtiques del Quaternari. El replà inferior comença a peus d'aquest escarpament.

Aquesta plana baixa presenta dos monticles: el mont Tàber, de 15 metres d'alçada i format per materials pliocènics més una certa aportació de sorres i el Montjuïc, de 173 metres, format per argiles i gresos miocènics.

3. CONTEXT HISTÒRIC

La intervenció arqueològica s'ha dut a terme al barri de Sant Gervasi, a extramurs de la ciutat romana de *Barcino*. Aquest indret formava part de l'antic *àger* de la ciutat romana de *Barcino* per on hi transcorrien diferents camins veïnals així com una via d'entrada a la ciutat. És en aquest espai on podem trobar nombrosos centres productius, com són les vil·les. En aquest punt és coneguda la vil·la romana de Can Gomis documentada durant unes obres l'any 1956. En obres posteriors, any 1962, es van documentar tot un seguit d'unitats funeràries que semblen indicar l'existència d'una necròpolis a la zona d'època tardoromana.

Intervenció arqueològica

Plaça d'Alfons Comín, 1-4/ Carrer de Romà Macaya 25-26 (codi 060/19)
Barcelona, Barcelonès

Per altre banda l'origen de la municipalitat de Sarrià es pot situar cap als segles XIII-XIV. Tot i que trobem esmentat per primera vegada aquest topònim l'any 896. Al final del segle XV, el poblament de Sarrià ja serà prou significatiu. El nucli situat al voltant de l'església i el que hi havia a les masies de fora de la vila formaven una societat rural que fonamentava l'economia en el rendiment de la terra. Amb el temps es va anant transformant en una societat urbana de menestrals i artesans que, amb la proliferació de torres i xalets d'estiueig (segle XIX), va adquirir una gran importància.

Al començament del segle XX, Sarrià va esdevenir un dels nuclis més rics i poblats del pla de Barcelona. A partir del 1850 el municipi va viure principalment de les activitats relacionades amb la construcció i la seva població, fins llavors formada per pagesos i artesans, va passar a tenir un nucli de menestralia important. En el darrer terç del segle XIX ja es va plantejar l'agregació a Barcelona. Sarrià s'hi va oposar i va ser, juntament amb Horta, l'únic municipi del pla que la va poder evitar l'any 1897. El 1921 es va reobrir l'expedient d'agregació, a petició de l'Ajuntament de Barcelona. Es va tramitar amb una gran rapidesa i, el mateix any, malgrat l'oposició dels sarrianencs, va quedar agregat a la ciutat per reial decret, i va ser, doncs, el darrer poble del pla que es va incorporar a Barcelona.

En el marc de la Guerra Civil Espanyola (1936-1939) es van construir gran quantitat de refugis antiaeris utilitzats per la població civil per tal de protegir-se dels bombardejos feixistes. A Barcelona, el Servei de Defensa Passiva Antiaèria dependent de l'Ajuntament, en primer lloc, i la Junta de Defensa Passiva de la Generalitat, posteriorment, van portar a terme un projecte per salvaguardar els edificis emblemàtics i subvencionaren al voltant d'un centenar de refugis. La resta, casi 1300, es varen començar a excavar de forma auto-organitzada i auto-finançada per iniciativa civil, configurant un autèntic moviment social sense precedents.

Els refugis antiaeris són espais soterrats, amb un o més accessos en la via pública i diversos espais en el seu interior. Aquells planificats per l'Ajuntament eren dissenyats com a medis de defensa passiva amb la vocació d'ésser reaprofitats com a trams de clavegueram, banys públics, magatzems, sales de lectura i altres usos. La majoria de refugis veïnals tenien un caràcter provisional i efímer. La seva construcció es deuria al treball abnegat de civils no militaritzats, vells i, sobretot, dones i nens. Varen començar als barris amb una gran tradició associativa i sense comprometre els fonaments dels edificis, com per exemple a les places públiques.

Proper a la zona de la intervenció es té constància de l'existència del *Refugi núm. 1239 Passeig de Sant Gervasi, 132*. D'aquest refugi només se'n té referència per la seva inclusió en un llistat de refugis existents a la ciutat de Barcelona realitzat per CLAPSA.

4. ANTECEDENTS ARQUEOLÒGICS

Les intervencions arqueològiques portades a terme a les proximitats de la zona objecte d'estudi han sigut les relacionades amb l'excavació de la vil·la romana de Can Gomis.

Una primera intervenció es va realitzar el mes de juny de l'any 1956, durant unes obres d'urbanització entorn a la plaça Alfonso Carles Comín amb l'avinguda República Argentina (antiga carretera d'Horta), membres del Museu d'Història de la Ciutat i del Centre d'Excursionista de Gràcia varen documentar, a una fondària de 2'30 m, les restes arqueològiques d'uns murs que presentaven diferents alineacions. A banda, també es van poder documentar les restes d'un paviment d'*opus testaceum*.

Posteriorment l'any 1962 es localitzà, al número 8 de la plaça Alfonso Carles Comín, un enterrament infantil en tègula, portant una de les tègules la inscripció L.HER.OP. Molt a prop va aparèixer una altra sepultura molt malmesa, amb restes òssies i claus. Així, és possible que totes

Intervenció arqueològica

Plaça d'Alfons Comín, 1-4/ Carrer de Romà Macaya 25-26 (codi 060/19)
Barcelona, Barcelonès

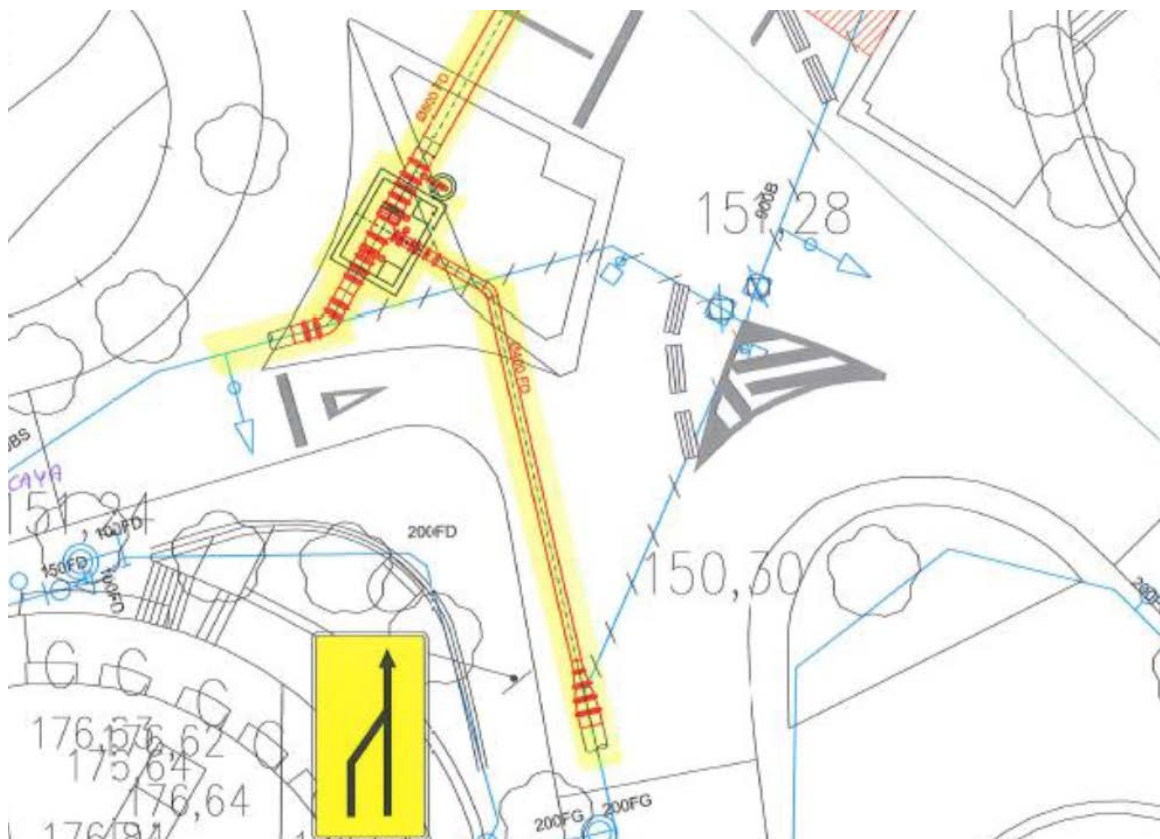
dues tombes formessin part d'una necròpolis d'atribució cronològica tardorromana. Les sepultures estaven orientades a l'est i es troben a prop de la vil·la romana apareguda l'any 1956.

Es desconeix l'estat de conservació de la vil·la romana i la necròpolis, els rebaixos efectuats per a la construcció del camp municipal de futbol i les edificacions existents haurien destruït en part el jaciment arqueològic, en aquest indret.

5. MOTIVACIÓ

L'empresa constructora ACSA, per encàrrec d'AGBAR (Societat general d'aigües de Barcelona SA) ha executat una obra de col·locació d'una canonada pel subministrament d'aigua a la plaça d'Alfonso Comín, 1-4 i al carrer de Romà Macaya, 25-26, al districte de Gràcia i Sarrià-Sant Gervasi, abraçant una longitud de 150m i una profunditat de més de 2m en tot el tram.

Atès que l'indret on s'ha dut a terme l'actuació s'inclou en una zona d'interès arqueològic i d'alt valor històric, ha estat necessari realitzar una intervenció arqueològica preventiva de seguiment dels treballs d'excavació.

Projecte constructiu

Intervenció arqueològica

Plaça d'Alfons Comín, 1-4/ Carrer de Romà Macaya 25-26 (codi 060/19)
Barcelona, Barcelonès

6. OBJECTIUS

Atesa les restes arqueològiques localitzades al subsòl en anteriors excavacions properes i l'alt valor històric de la zona, s'ha vist convenient la realització d'un seguiment arqueològic de les obres de construcció de la rasa per tal d'assolir els objectius següents:

- Determinar l'existència de restes arqueològiques i vetllar per la seva integritat.
- Documentar i valorar l'entitat de les possibles restes arqueològiques que es localitzin.
- Valorar l'afectació de les possibles restes arqueològiques per part de l'obra i proposar les mesures correctores més adients.

7. FONAMENTS DE DRET

- Llei 9/1993 30 de setembre del Patrimoni Cultural Català (DOGC 1807 de l'11 d'octubre de 1993)
- Decret 78/2002 de 5 de març del Reglament de protecció del patrimoni arqueològic i paleontològic (DOGC 3594 de 13 de març de 2002).

8. METODOLOGIA

El sistema de registre utilitzat ha estat l'estratigràfic i la documentació arqueològica, seguint el mètode de registre de dades proposat per E.C. Harris i A. Carandini, modificat a partir de la pràctica arqueològica en aquest tipus de jaciment i de les circumstàncies concretes de l'excavació. Es distingeixen i retiren cada un dels diversos nivells i estrats localitzats, d'acord amb criteris estratigràfics, de textura, composició i color. Per el registre objectiu dels elements i estrats que s'exhumen es realitza una numeració correlativa d'aquests denominats Unitat Estratigràfica (U.E.), que individualitza els uns dels altres i de la qual se'n realitza una fitxa. En aquesta, s'indica la seva ubicació en el context general del jaciment, la descripció i la posició física respecte a la resta d'U.E. amb què es relaciona així com la seva datació.

Les restes localitzades s'han vinculat geogràficament seguint el sistema de coordenades UTM 31N / ETRS89, per tal de documentar-les i facilitar la gestió de la informació. La topografia i la planimetria han estat tractades informàticament amb AutoCAD 2013.

Per tal de deixar una constància visual dels treballs realitzats, així com de les restes aparegudes, s'ha realitzat un registre fotogràfic exhaustiu, utilitzant-se el format digital.

Aquests documents integren, juntament amb la relació d'unitats estratigràfiques, la present memòria científica que inclou els resultats i les conclusions.

9. TREBALLS REALITZATS

Els treballs de seguiment arqueològic han consistit en el control de moviment de les terres portat a terme de formà mecànica en els rebaixos previstos en el projecte d'obra. Aquests han consistit en l'obertura d'un pou a la cantonada entre els carrers Román Macaya i el Passeig de Sant Gervasi per emplaçar una arqueta de formigó armat de 9,3m de longitud; 7,3m d'amplada i 3m de profunditat.

Intervenció arqueològica

Plaça d'Alfons Comín, 1-4/ Carrer de Romà Macaya 25-26 (codi 060/19)
Barcelona, Barcelonès

També s'ha procedit a la obertura d'un tram de rasa que discorre 9,5 m entre el cantó E del pou anteriorment esmentat i el Passeig de Sant Gervasi. Aquesta rasa té una amplada de 1,5 m i una profunditat de 2,5 m.

Per últim, s'ha portat a terme l'obertura d'una rasa de 4 m de llarg al cantó S del pou al llarg del Carrer Román Macaya. Aquesta rasa presenta 2,5 metre d'ample per 2 metres de profunditat.

10.RESULTATS DE LA INTERVENCIÓ

L'estratigrafia localitzada durant el seguiment i control arqueològic del moviment de terres consisteix en una seqüència estratigràfica que es repeteix al llarg de tota la intervenció. D'aquesta manera documentem un primer paviment que correspon al nivell de circulació actual (UE 01). Aquest està format per una capa d'asfalt d'uns 0,20 m de gruix que es recolza sobre un nivell de formigó, amb un gruix que variarà dels 0,20 als 0,30 m.

Cobert per l'actual nivell de circulació (UE 01) hem pogut documentar un nivell de graves amb sorres i amb restes de material constructiu (UE 02). La seva potencia va des dels 0,60 m a la zona a tocar de la Plaça d'Alfons Comín als 0,35 m a la zona més allunyada d'aquesta. Es tracta d'un estrat de rebliment que busca pujar la cota de circulació en el moment que es va urbanitzar la zona. Aquest estrat cobreix l'antiga carretera, documentada a partir del paviment d'asfalt (UE 03) a la zona més propera a la Plaça d'Alfons Comín.

L'antiga calçada (UE 03), de 0,20 m de gruix, es recolza sobre un nivell d'argiles compactes de tonalitat rogenca (UE 04). El gruix d'aquest nivell varia segons la zona, anant dels 1,2 m a la zona a tocar de la Plaça d'Alfons Comín fins als 0,7 m a la zona més allunyada d'aquesta. És en aquest nivell d'argiles (UE 04) on hem pogut documentar part d'un fonament (UE 05) fet amb pedres i maons lligats amb morter de calç, disposat de N a S. Ha sigut possible documentar un tram de 2,5 m de llarg per 0,6 m d'ample i uns 0,40 m alçada. No s'ha trobat material arqueològic associat a aquest element que ens permeti situar-lo en un horitzó cronològic acotat. Tot i això, per les característiques constructives podria pertànyer a una construcció d'època moderna o contemporània. La fonamentació ha quedat afectada parcialment de manera que s'ha hagut d'escapçar 0,4 m per tal d'assolir la cota d'afectació de l'obra.

El nivell d'argiles UE 04 cobreix un segon nivell d'argiles compactes d'una tonalitat més marro (UE 06). Atès les característiques de la obra no ha sigut possible documentar la potencia final d'aquest estrat, quedant per sota del nivell d'afectació contemplat al projecte d'obra.

11.CONCLUSIONS

La intervenció arqueològica preventiva ha consistit en el seguiment dels treballs d'excavació d'un pou de grans dimensions (9,3 m de longitud; 7,3 m d'amplada i 3 m de profunditat) per a la instal·lació d'una arqueta formigonada i d'una rasa per a la instal·lació d'una canonada. Tots dos elements estan relacionats amb la instal·lació de serveis destinats al subministrament d'aigua. Aquestes tasques s'han portat a terme entre el carrer Román Macaya i el Passeig de Sant Gervasi, a tocar de la Plaça d'Alfons Comín.

Degut a l'emplaçament de la zona objecte de la intervenció, molt propera a la zona on s'han localitzat restes d'origen romà (Can Gomis), s'ha portat a terme el seguiment arqueològic dels moviments de terres en aquells punts on la cota d'afectació ha superat els 2 m de profunditat en relació al nivell de circulació actual. Durant aquestes tasques no ha estat possible documentar cap tipus de resta d'època romana.

Intervenció arqueològica

Plaça d'Alfons Comín, 1-4/ Carrer de Romà Macaya 25-26 (codi 060/19)
Barcelona, Barcelonès

Per altre banda, si que ha estat possible documentar part d'una fonamentació (UE 5) a l'extrem N del Passeig de Sant Gervasi, a tocar de la Plaça d'Alfons Comín. No ha estat possible acotar la cronologia d'aquest element a partir de restes ceràmiques, tot i així, per les seves característiques constructives (sistema constructiu de maçoneria), es podria tracta d'una construcció d'època moderna o contemporània (s.XVIII-XIX).

En un plànol realitzat l'any 1891 per D.J.M. Serra titulat "*Plano de Barcelona y sus alrededores en 1890*" a la cruïlla entre l'actual Passeig de Sant Gervasi i l'Avinguda de la República Argentina (anteriorment carretera d'Horta i carrer de Sta. Hermosilla respectivament) s'observen unes petites edificacions que sobreposades a l'urbanisme actual presenten certa exactitud amb les restes de la fonamentació UE 5, per tant seria versemblant pensar que es tractaria de restes que es podrien ubicar cronològicament vers els segles XVIII i XIX, previ a la urbanització de l'espai.

Plano de Barcelona y sus alrededores en 1890. D.J.M. Serra, indicant la zona de la intervenció.

12. BIBLIOGRAFIA

AAVV. (1998): *Art de Catalunya*, Edicions L'isard, Barcelona,

AAVV. (2005): *Història de l'art català*, Edicions 62, Barcelona.

AAVV. (2017): *Estudi de l'Institut Municipal de Paisatge Urbà i Qualitat de Vida, Estudi de paisatge urbà de Vallcarca*, Barcelona

Díez, D.(1985) : *Les masies d'Horta*, Historia d'Horta 3, Barcelona

Intervenció arqueològica

Plaça d'Alfons Comín, 1-4/ Carrer de Romà Macaya 25-26 (codi 060/19)
Barcelona, Barcelonès

PALET, J.M. (1995): *Estudi territorial del Pla de Barcelona: Estructuració i evolució del territori entre l'època íbero-romana i l'altmedieval. Segles II-I aC- X-XI dC.* Universitat Autònoma de Barcelona. Barcelona.

PUJADÓ, J. (1998): *Oblits de rereguarda: els refugis antiaeris a Barcelona (1936-39).* Abadia de Montserrat.

SOLÉ, J.M.; VILLARROYA, J. (1986): *Catalunya sota les bombes (1936-1939).*

Intervenció arqueològica

Plaça d'Alfons Comín, 1-4/ Carrer de Romà Macaya 25-26 (codi 060/19)
Barcelona, Barcelonès

ANNEX 1. RESOLUCIONS GENERALITAT DE CATALUNYA

Expedient 470 K121 NB 2019-1-23805 d'autorització d'una intervenció arqueològica preventiva a: Pl. Alfonso Comín, 1-4; c.Roman Macaya, 25-26, Barcelona (Barcelonès), segons el procediment establert en l'article 30 i següents del Decret 78/2002, de 5 de març de 2002, del Reglament de protecció del patrimoni arqueològic i paleontològic.

Fets

1. En data 7 de maig de 2019 (registre núm. 0390/1326/2019), i els senyors Francesc Vilella Rufach, tècnic d'Aigües de Barcelona i Carles Vicente Guitart, director de Memòria, Història i Patrimoni de l'ICUB han presentat una sol·licitud d'autorització d'intervenció arqueològica preventiva d'excavació a la Pl. Alfonso Comín, 1-4; c.Roman Macaya, 25-26, Barcelona, Barcelonès, sota la direcció de Pau Gómez Aramburu del 14 de maig al 14 de juny de 2019.
2. En data 16 de maig de 2019 l'arqueòloga territorial va emetre informe favorable sobre la sol·licitud esmentada. Atès que les dates d'execució sol·licitades no s'ajusten al que preveu l'article 15.3 del Decret 78/2002 sobre els terminis de resolució de la sol·licitud es proposa un canvi de dates de la intervenció del 17 de maig al 14 de juny de 2019.
3. En data 17 de maig de 2019 el Servei d'Arqueologia i Paleontologia proposa autoritzar la intervenció.

Motivació

Canalització de canonada d'aigua a la plaça d'Alfonso Comín 1-4 i al carrer de Romà Macaya 25-26.

Fonaments de dret

1. Article 47 i següents de la Llei 9/1993, de 30 de setembre, del patrimoni cultural català (DOGC núm. 1807).
2. Decret 78/2002, de 5 de març de 2002, del Reglament de protecció del patrimoni arqueològic i paleontològic (DOGC núm. 3594).
3. Decret 304/2011, de 29 de març, de reestructuració del Departament de Cultura (DOGC NÚM. 5849, de 31.3.2011); i Resolució CMC/254/2010, de 8 de gener, de delegació de competències de la persona titular de la Direcció General del Patrimoni Cultural en les persones directores dels Serveis Territorials del Departament de Cultura i Mitjans de Comunicació (DOGC núm. 5566, de 12.2.2010).

Resolució

Per tot això, **resolc:**

1. **Autoritzar** la realització d'una intervenció arqueològica preventiva d'acord amb les dades i condicions següents:

Lloc de la intervenció: Pl. Alfonso Comín, 1-4; c.Roman Macaya, 25-26, Barcelona.

Institució autoritzada: Aigües de Barcelona.

Direcció de la intervenció: Pau Gómez Aramburu (Antequem)

Activitat autoritzada: control i excavació.

Termini de realització: del 17 de maig al 14 de juny de 2019.

Lloc de dipòsit provisional de les restes: Museu d'Història de Barcelona.

La intervenció arqueològica autoritzada haurà de ser realitzada en els termes descrits en la documentació presentada per a la tramitació de l'expedient i d'acord amb les disposicions de la Llei 9/1993, del patrimoni cultural català, i del Decret 78/2002, del reglament de protecció del patrimoni arqueològic i paleontològic.

Plaça Salvador Seguí, 1-9
08001 Barcelona
Telèfon 933 63 28 70

Doc.original signat per:
Maria Angels Torras Ripoll
21/05/2019

Document electrònic garantit amb signatura electrònica. Podeu verificar la integritat d'aquest document a l'adreça web csv.gencat.cat

Original electrònic / Còpia autèntica

CODI SEGUR DE VERIFICACIÓ

05TCQRRXN9M1T3ZHZDQ7INF55CLRNJE

Data creació còpia:
21/05/2019 12:01:05
Data caducitat còpia:
21/05/2022 00:00:00
Pàgina 1 de 2

 Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura
Serveis Territorials a Barcelona

El termini de dos anys previst per a la presentació de la memòria, s'entendrà que comença a comptar a partir del dia en què ha finalitzat la intervenció.

2. **Notificar** aquesta resolució, que no exhaureix la via administrativa, a la persona o entitat interessada i comunicar-li que contra aquesta pot interposar-hi recurs d'alçada davant la consellera de Cultura, en el termini d'un mes a comptar de l'endemà de la recepció d'aquesta notificació.

Notificar, així mateix, aquesta resolució a l'ajuntament del municipi afectat, i comunicar-li que contra aquesta pot interposar-hi recurs contenciós administratiu davant el Tribunal Superior de Justícia de Catalunya, en el termini de dos mesos a comptar de l'endemà de la recepció d'aquesta notificació. Potestativament, dins el mateix termini, podrà efectuar el requeriment previ previst a l'article 44 de la Llei 29/1998, de 13 de juliol, de la jurisdicció contenciosa administrativa.

Barcelona, 17 de maig de 2019

P.d. Resolució CMC/254/2010, DOGC 12.2.2010
La directora

M. Àngels Torras Ripoll

Plaça Salvador Seguí, 1-9
08001 Barcelona
Telèfon 933 63 28 70

GENERALITAT DE CATALUNYA

Doc.original signat per:
Maria Angels Torras Ripoll
21/05/2019

Document electrònic garantit amb signatura electrònica. Podeu verificar la integritat d'aquest document a l'adreça web csv.gencat.cat

Original electrònic / Còpia autèntica

CODI SEGUR DE VERIFICACIÓ

05TCQRRXN9M1T3ZHZD0Q7INF55CLRNJE

Data creació còpia:
21/05/2019 12:01:05
Data caducitat còpia:
21/05/2022 00:00:00
Pàgina 2 de 2

Intervenció arqueològica

Plaça d'Alfons Comín, 1-4/ Carrer de Romà Macaya 25-26 (codi 060/19)
Barcelona, Barcelonès

ANNEX 2. DOCUMENTACIÓ FOTOGRÀFICA

Intervenció arqueològica

Plaça d'Alfons Comín, 1-4/ Carrer de Romà Macaya 25-26 (codi 060/19)
Barcelona, Barcelonès

1. Obertura del pou per a la construcció de l'arqueta de formigó armat.

2. Serveis descoberts durant l'obertura del pou per a la construcció de l'arqueta.

3. Estratigrafia documentada en el pou per a la construcció de l'arqueta. Podem diferenciar els dos paviments d'asfalt UE 01 i UE 03 i el nivell de rebliment entre ells UE 02.

4. Inici obertura rasa que discorre pel Passeig de Sant Gervasi.

5. Rasa del Passeig de Sant Gervasi un cop retirat el paviment UE 01.

6. Fonamentació UE 05 documentada a la rasa que discorre per el Passeig de Sant Gervasi.

Intervenció arqueològica

Plaça d'Alfons Comín, 1-4/ Carrer de Romà Macaya 25-26 (codi 060/19)
Barcelona, Barcelonès

7. Fonamentació UE 05.

8. Vista de l'alçada conservada de la fonamentació UE 05.

9. Vista de l'estratigrafia de la rasa que discorre pel Passeig de Sant Gervasi.

10. Detall on s'aprecia l'antic paviment d'asfalt i com pugen la cota de circulació fins al nivell actual.

Intervenció arqueològica

Plaça d'Alfons Comín, 1-4/ Carrer de Romà Macaya 25-26 (codi 060/19)
Barcelona, Barcelonès

ANNEX 3. UNITATS ESTRATIGRÀFIQUES

Intervenció arqueològica

Plaça d'Alfons Comín, 1-4/ Carrer de Romà Macaya 25-26 (codi 060/19)
Barcelona, Barcelonès

UE 01

Definició Estructura

Descripció Paviment actual format per una capa d'asfalt de 0,20 m de gruix que es recolza sobre un nivell de formigó que va dels 0,20 als 0,30 m de potencia. (cota superior: 151,5 msnm. / cota inferior: 151 msnm).

Seqüència física Cobreix a UE 02

Interpretació Nivell de circulació actual.

Cronologia Segle XX

UE 02

Definició Estrat

Descripció Nivell de graves amb sorres amb material constructiu. La seva potencia varia dels 0,60 m a la zona a tocar de la Plaça d'Alfons Comin a 0,35m a la zona de la Passeig de Sant Gervasi. (cota superior: 151 msnm. / cota inferior: 150,40 msnm).

Seqüència física Cobert per UE 01
Cobreix a UE 03

Interpretació Estrat d'anivellament del paviment UE 01.

Cronologia Segle XX.

Intervenció arqueològica

Plaça d'Alfons Comín, 1-4/ Carrer de Romà Macaya 25-26 (codi 060/19)
Barcelona, Barcelonès

<u>UE</u>	03
<u>Definició</u>	Estructura
<u>Descripció</u>	Paviment consistent en una capa d'asfalt de 0,20 m de gruix. (cota superior: 150,40 msnm. / cota inferior: 150,20 msnm).
<u>Seqüència física</u>	Cobert per UE 02 Cobreix a UE 04
<u>Interpretació</u>	Paviment que pertany a la antiga carretera que es trobava a una cota inferior a l'actual.
<u>Cronologia</u>	Segle XX

<u>UE</u>	04
<u>Definició</u>	Estrat
<u>Descripció</u>	Nivell d'argiles compactes d'una tonalitat rogenca amb una potencia de 0,65 m. (cota superior: 151,43 msnm. / cota inferior: 150,78 msnm).
<u>Seqüència física</u>	Cobert per UE 03 Cobreix a UE 05 i 06
<u>Interpretació</u>	Nivell d'argiles aportades durant l'època moderna/contemporània.
<u>Cronologia</u>	Segle XVIII-XIX

<u>UE</u>	05
<u>Definició</u>	Estructura
<u>Descripció</u>	Fonamentació de pedres i maons lligats amb morter. (cota superior: 150,78 msnm. / cota inferior: 150,36 msnm).
<u>Seqüència física</u>	Cobert per UE 04 Farceix a UE 06
<u>Interpretació</u>	Es tracta d'una fonamentació feta a encofrat perdut. Té una orientació N-S.
<u>Cronologia</u>	Segle XVIII-XIX

Intervenció arqueològica

Plaça d'Alfons Comín, 1-4/ Carrer de Romà Macaya 25-26 (codi 060/19)
Barcelona, Barcelonès

<u>UE</u>	06
<u>Definició</u>	Retall
<u>Descripció</u>	Retall per a la construcció de la fonamentació UE 05. (cota superior: 150,78 msnm. / cota inferior: 150,36 msnm).
<u>Seqüència física</u>	Se l'hi recolza: UE 05 Retalla: UE 07
<u>Interpretació</u>	Rasa per a la construcció de la fonamentació UE 05 mitjançant la tècnica de l'encofrat perdut.
<u>Cronologia</u>	Segle XVIII-XIX

<u>UE</u>	07
<u>Definició</u>	Estrat
<u>Descripció</u>	Nivell d'argiles compactes d'una tonalitat marro. (cota superior: 150,78 msnm. / cota inferior: 150,36 msnm)
<u>Seqüència física</u>	Cobert per UE 04 Tallat per UE 06
<u>Interpretació</u>	Nivell d'argiles on es construeix la fonamentació UE
<u>Cronologia</u>	-

Intervenció arqueològica

Plaça d'Alfons Comín, 1-4/ Carrer de Romà Macaya 25-26 (codi 060/19)
Barcelona, Barcelonès

ANNEX 4. DOCUMENTACIÓ PLANIMÈTRICA

Llegenda

--- Ubicació intervenció

Lloc de la Intervenció
Intervenció arqueològica a la Plaça d'Alfons Comín, 1-4, Carrer de Romà Macaya, 25-26, Districte de Gràcia/ Serrià-Sant Gervasi (Barcelona, el Barcelonès)

Codi: 060/19

Promoció i Finançament

Aigües de Barcelona

Direcció Arqueològica
Pau Gómez Aramburu

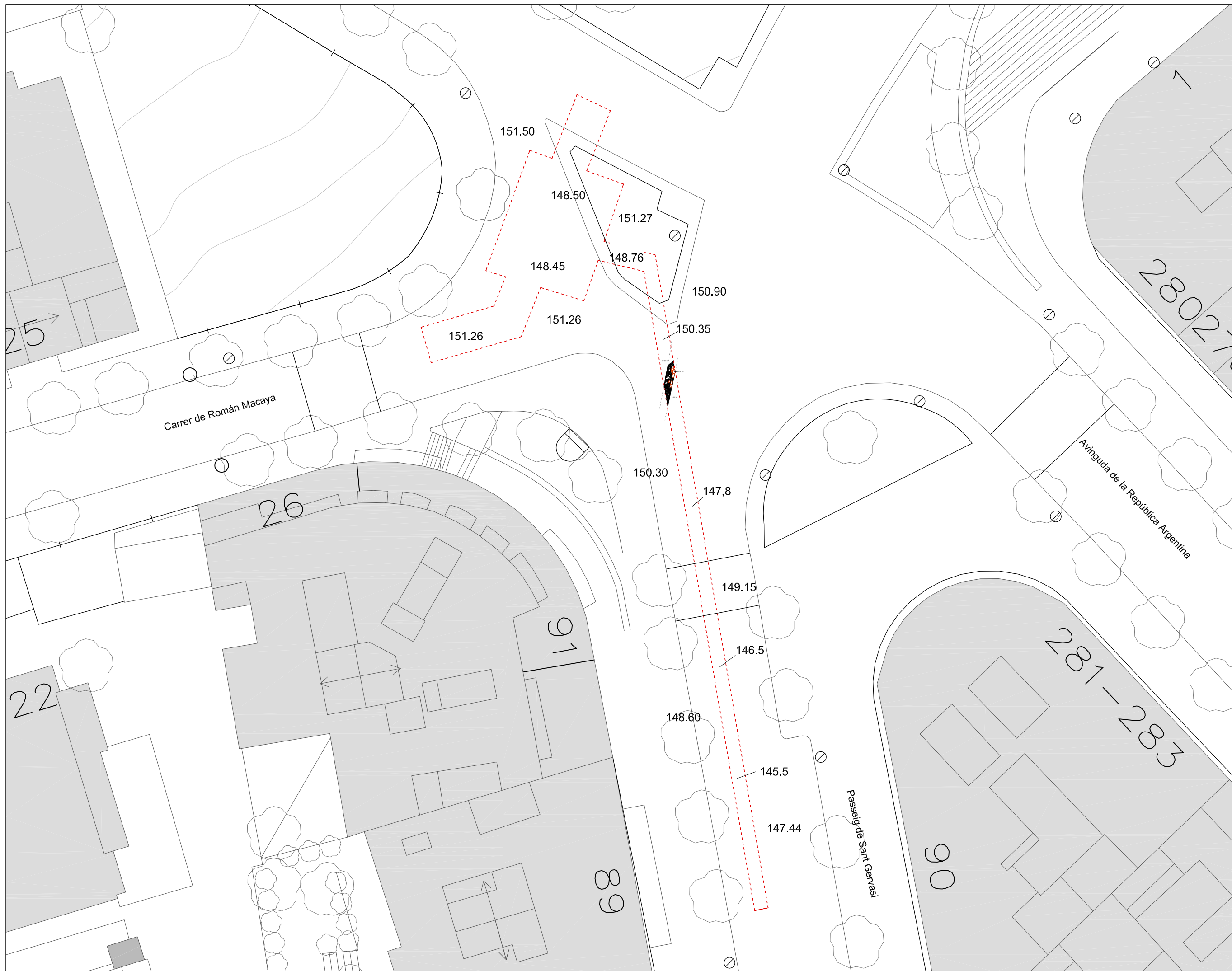
Títol del Plànol
Situació intervenció

Escala
A3 1:2000

Núm. plànol
1

Data
Octubre 2019

Full
1 de 1

Llegenda

--- Límits excavació rasa

Lloc de la Intervenció

Intervenció arqueològica a la Plaça d'Alfons Comín, 1-4, Carrer de Romà Macaya, 25-26, Districte de Gràcia/ Serrià-Sant Gervasi (Barcelona, el Barcelonès)

Codi: 060/19

Promoció i Finançament

Aigües de Barcelona

Direcció Arqueològica
Pau Gómez Aramburu

Títol del Plànol

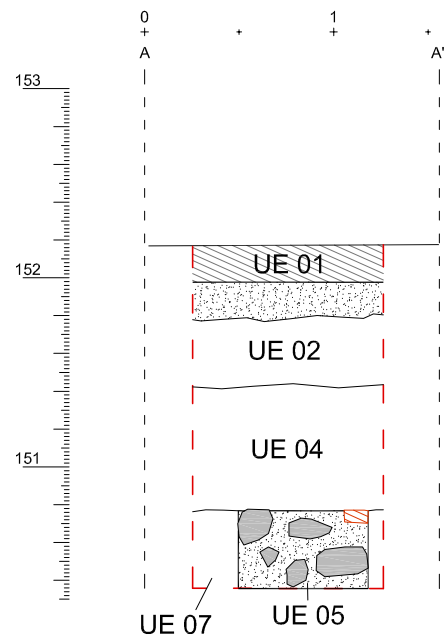
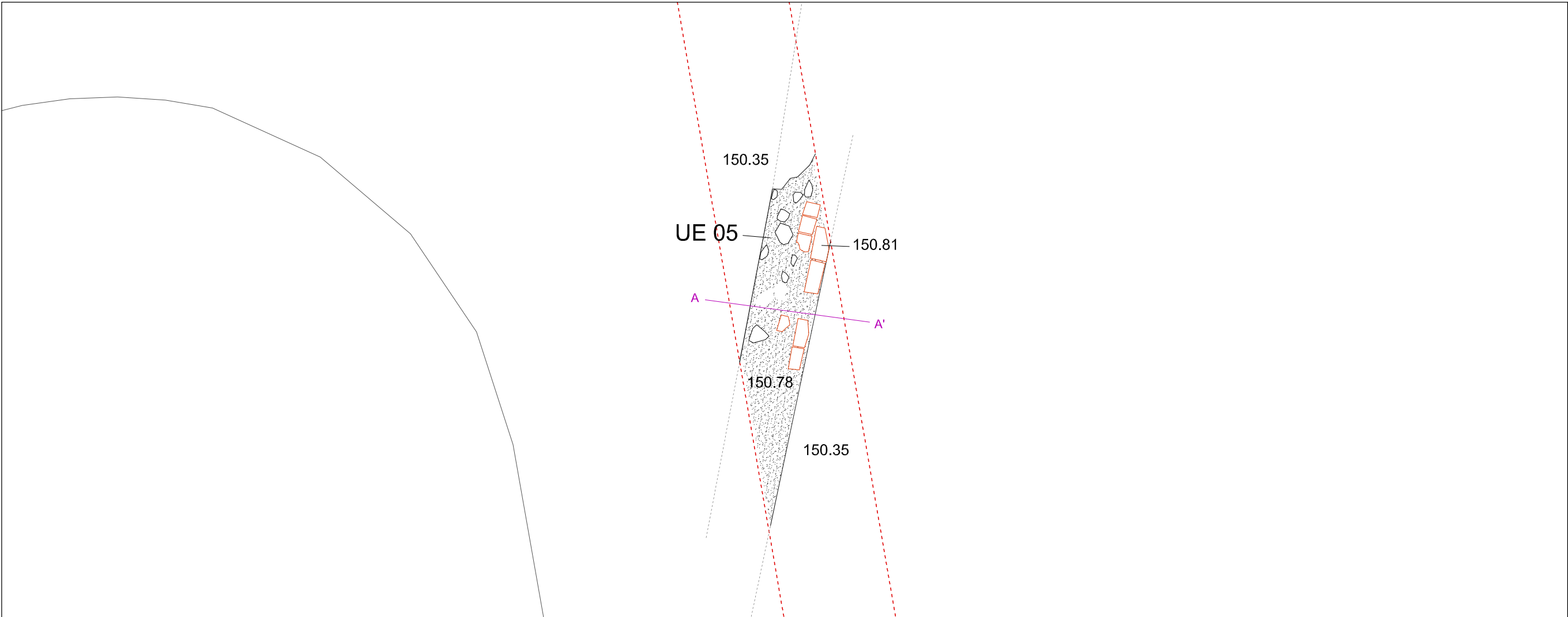
Planta rasa

Escala
A3 1:250

Núm. plànol
2

Data
Octubre 2019

Full
1 de 1

Llegenda

- Límits excavació rasa
- Contorn estructura
- Pedra
- Material constructiu
- Morter de calç
- Estrat

Lloc de la Intervenció

Intervenció arqueològica a la Plaça d'Alfons Comín, 1-4, Carrer de Romà Macaya, 25-26, Districte de Gràcia/ Serrià-Sant Gervasi (Barcelona, el Barcelonès)

Codi: 060/19

Promoció i Finançament

Aigües de Barcelona

Direcció Arqueològica
Pau Gómez Aramburu

Títol del Plànol

Planta restes i secció

Escala
A3 1:40

Núm. plànol
3

Data
Octubre 2019

Foll
1 de 1